

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ»

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Кудіної Руслани
Станіславівни

Науковий керівник
доктор економічних наук,
доцент

Костюченко Валентина
Миколаївна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ.....	7
1.1 Грошові кошти підприємства як економічна категорія та їх класифікація ...	7
1.2 Огляд та аналіз нормативно-правової бази та спеціальної літератури з обліку грошових коштів та їх еквівалентів.....	11
Висновки за розділом 1.....	15
РОЗДІЛ 2 СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В ТОВ «ЛІТЕРА-ДРУК».....	16
2.1 Фінансовий облік грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті ТОВ «Літера-Друк»	16
2.2. Організаційні засади управлінського обліку грошових коштів в ТОВ «Літера-Друк».....	21
Висновки за розділом 2.....	25
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ «ЛІТЕРА-ДРУК»	27
3.1 Напрями удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті	27
3.2 Заходи удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті на ТОВ «Літера-Друк».....	31
Висновки за розділом 3.....	34
ВИСНОВКИ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	38
ДОДАТКИ.....	44

ВСТУП

На сьогоднішній день актуальність і значимість грошових коштів не викликає сумнівів. Грошові кошти за своєю природою є початковою і кінцевою стадією кругообігу господарських засобів, швидкість руху грошових коштів визначається ефективністю діяльності підприємства.

Сучасний стан розвитку економіки України характеризується такими негативними рисами, як криза неплатежів, великий розмір заборгованості підприємств перед партнерами, державою і своїми працівниками. Однією з причин цього є недостатнє володіння підприємствами методикою управління своїми грошовими потоками. Таке становище виникло не випадково, на це вплинули як об'єктивні так і суб'єктивні фактори. У зв'язку з цим питання обліку грошових коштів є актуальними в сучасних ринкових умовах та потребує змін.

Грошові кошти та їх еквіваленти є важливою складовою системи кругообігу ресурсів. Прийняття ефективних рішень щодо управління грошовими коштами на підприємстві можливе завдяки розв'язанню низки задач, що стосуються методики та організації їхнього обліку, аудиту, аналізу і розглядалися у працях вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів. Вагомий внесок у їхнє вирішення зробили Х. Андерсон, М.Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, В.Г. Гетьман, Й.С. Завадський, З. В. Задорожний, М. В. Дерій, С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, Ю. А. Кузьмінський, Я. Д. Крупка, Є.В. Мних, М. С. Пушкар, В.О. Озерана, С.М. Остафійчук, В.В. Сопко та інші.

Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає в поглибленні теоретичних основ та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні засади обліку грошових коштів та їх еквівалентів.

Для досягнення поставленої мети визначені наступні завдання:

- дослідити грошові кошти та їх еквіваленти як економічну категорію та розглянути їх класифікацію;
- проаналізувати нормативно-правову базу та спеціальну літературу щодо обліку грошових коштів у національній валюті;
- надати характеристику ведення фінансового обліку грошових коштів та розкриття інформації у звітності на базі ТОВ «Літера-Друк»;
- висвітлити організаційні засади ведення управлінського обліку грошових коштів на підприємстві «Літера-Друк»;
- запропонувати можливі напрями удосконалення організації обліку грошових коштів та їх еквівалентів на підприємстві.

Для забезпечення досягнення поставленої мети в дипломній роботі використовувались такі методи економічних досліджень: теоретичного узагальнення, дедукції та індукції, аналогії, аналізу і синтезу, графічний та порівняння. Під час проведення дослідження були детально вивчені і проаналізовані праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, нормативно-правові акти, дані поточного обліку та звітності ТОВ «Літера-Друк».

Наукова новизна одержаних результатів проведеного дослідження полягає у тому, що спираючись на узагальнену та проаналізовану основну наукову та навчальну літературу з обраної теми дослідження, запропоновано удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті, а саме запровадження корпоративних карток для здійснення господарських операцій, що значно зменшить ризики і витрати, які пов'язані з отриманням, інкасацією і зберіганням готівкових грошових коштів на підприємстві «Літера-Друк».

За результатами дослідження була опублікована стаття на тему: «Класифікація грошових коштів та їх еквівалентів» в Збірнику наукових праць студентів «Вісник КНТЕУ».

При підготовці до написання роботи були вивчені Закони України, нормативні документи міністерств і відомств України, які регламентують грошовий обіг. Проведено аналіз відомостей, первинних та зведених документів підприємства, досліджено бухгалтерську звітність підприємства за останні п'ять років, літературні джерела а також матеріали фахових періодичних видань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ

1.1 Грошові кошти підприємства як економічна категорія та їх класифікація

Для ведення будь-якого виду діяльності підприємства повинні мати в необхідних розмірах грошові кошти для придбання різних виробничих матеріалів, для оплати праці, для платежів фінансовим органам, іншим установам.

Грошові кошти є ресурсом забезпечення платоспроможності підприємства. Їх надходження та витрачання формується в результаті господарських операцій та потребує цільової направленості для досягнення поставлених господарських завдань підприємства. Не зважаючи на те, що грошові кошти займають невагому питому вагу у загальній сумі активів підприємства, вони виконують вкрай важливу роль у його функціонуванні та розвитку.

Грошові кошти – це реальні гроші, які для підприємства виступають посередником у розрахунках. За допомогою грошей підприємства розраховуються з постачальниками та іншими кредиторами за придбані товарно-матеріальні цінності, нематеріальні активи, з працівниками за заробітною платою, з бюджетом за податками, з Пенсійним фондом за відрахуваннями на загальнообов'язкове соціальне страхування та для розрахунків за іншими виплатами.

В економічній літературі грошові кошти трактують по-різному: як економічні відносини між суб'єктами господарювання, як товар, як загальний еквівалент вартості тощо.

Для визначення поняття «грошові кошти» науковцями використовується чималий діапазон термінів: «гроші», «грошові потоки», «готівка», «фінансові

ресурси», що призводить до різноманітного тлумачення сутності цих тверджень в бухгалтерському обліку (Додаток А).

Грошові кошти — готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання[36].

Гроші існують у двох формах: 1) у вигляді грошових знаків – банкнот, монет (готівка); 2) у вигляді коштів на банківських рахунках. Якщо ж до готівки в касі підприємства та коштів на банківських рахунках додати депозити до запитання, кошти в дорозі та електронні гроші у відкритоциркулюючій системі, то утвориться поняття «грошові кошти». В свою чергу, грошові кошти, еквіваленти грошових коштів та інші короткострокові фінансові інвестиції формують грошові активи. Поняття «фінансові ресурси», яке застосовується в сфері економіки, є аналогом поняття «грошові активи», яке застосовується в бухгалтерському обліку .

Вважаємо, що абсолютна ліквідність є основною характеристикою, що вирізняє грошові кошти від інших активів підприємства. Виходячи з цього, на нашу думку, складові грошових коштів відображені на рис. 1.1.

Рис.1.1. Склад грошових коштів підприємства

Джерело:сформовано автором

Грошовими потоками підприємства вважають надходження та вибуття грошових коштів та їх еквівалентів. Грошові надходження знаходяться в

постійному та динамічному русі. Це говорить про те, що грошовий потік повинен бути беззупинним.

Для організації їх обліку та структурування відповідно до інформаційних потреб користувачів бухгалтерської інформації потрібно класифікувати грошові кошти. Вважаємо, що правильна та раціональна класифікація грошових коштів та їх еквівалентів дозволить отримати оперативну, точну та достовірну інформацію про їх наявність, забезпечить цілеспрямоване використання, контроль за зберіганням та оптимальне управління даними високоліквідними активами підприємства. Як такої, певної класифікації не існує, оскільки вона залежить від виду діяльності підприємства та управлінських потреб (Додатки Б-В).

Еквіваленти грошових коштів – це незалежна від грошових коштів окрема економічна категорія – частина фінансових інвестицій, яка використовується не для розрахунків, а для підтримання платоспроможності підприємства, погашення його короткострокових зобов'язань, які в разі потреби, можуть бути вільно конвертовані у відомі суми грошових коштів із незначним ризиком зміни вартості.

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» еквіваленти грошових коштів – короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів, які характеризуються незначним ризиком зміни їх вартості [34]. Класифікація еквівалентів грошових коштів відображені на рис. 1.2.

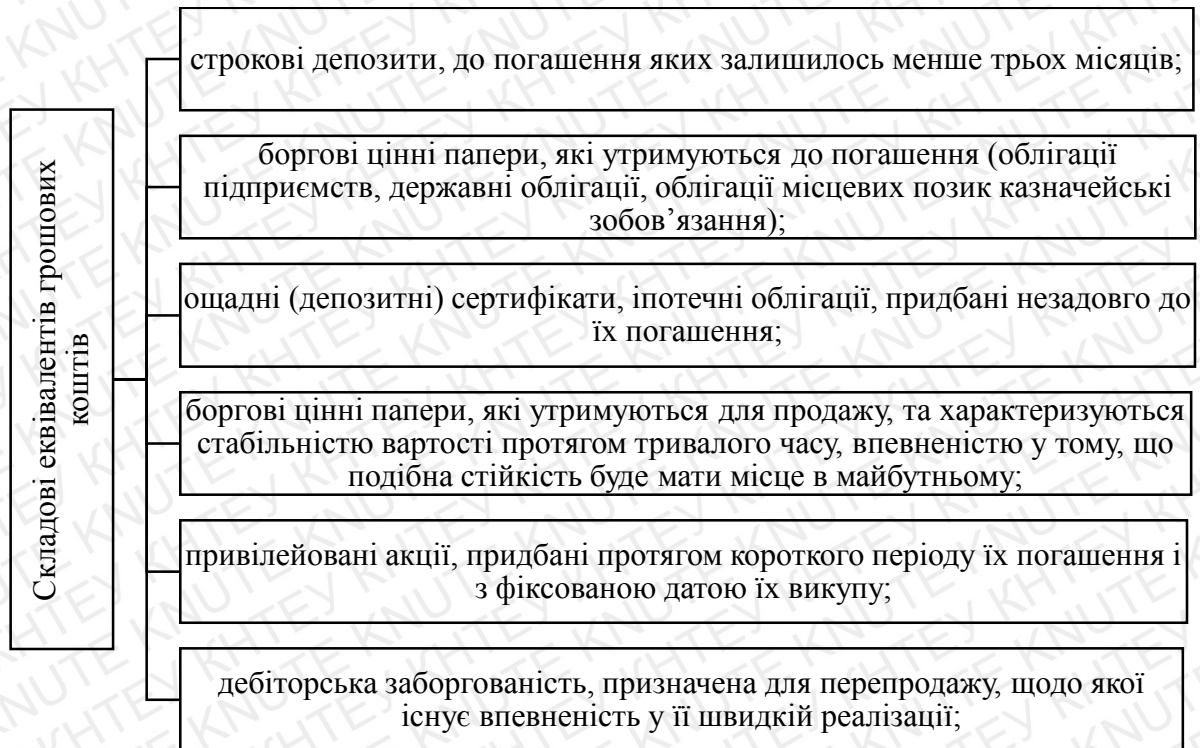

Рис. 1.2 Складові еквівалентів грошових коштів

Джерело :сформовано автором

Еквівалентами грошових коштів можуть бути високоліквідні боргові фінансові інструменти при дотриманні умов короткого строку обігу (протягом терміну 3-6 місяців), або при придбанні незадовго до погашення чи придбані з метою подальшого продажу, які характеризуються незначним ризиком зміни їх вартості, тому метою їх придбання та утримання буде погашення короткострокових зобов'язань.

Еквіваленти грошових коштів споріднені із грошовими коштами, тому що вони, як і останні, утримуються для погашення короткострокових зобов'язань, а не для інвестиційних або для яких-небудь інших потреб, проте здатні приносити певний інвестиційний дохід, як фінансові інвестиції.

Класифікаційні ознаки еквівалентів грошових коштів, які є пріоритетними для обліку наведено у Додатку Г, Д.

Таким чином, на основі проведеного дослідження класифікаційних ознак грошових коштів та їх еквівалентів нами розглянуто та узагальнено існуючі класифікації та виділено серед них ті, які мають важливе значення при

раціональному відображенні на рахунках бухгалтерського обліку, при їхній оцінці та відображенні у фінансовій Звітності, при проведенні інвентаризації та контролю за ними, для аналізу фінансового стану.

У фінансовій звітності суб'єктів господарювання категорія «гроші» замінюється категорією «грошові кошти». Безсумнівно, що головною характеристикою, яка повинна братись до уваги при віднесенні активів до складу грошових коштів, є ліквідність, тобто здатність активу швидко перетворюватись у законні платіжні засоби з мінімальними втратами його вартості. Тому, до грошових коштів необхідно відносити готівку в касі підприємства, депозити до запитання, кошти на банківських рахунках, які характеризуються абсолютною ліквідністю, тобто можуть у будь-який момент бути використані для здійснення розрахунків, або обміняні на законні платіжні засоби.

1.2 Огляд та аналіз нормативно-правової бази та спеціальної літератури з обліку грошових коштів та їх еквівалентів

На сучасному етапі функціонування української економіки відбуваються істотні зрушення, що призводять до змін у веденні бухгалтерського обліку. Це, насамперед, пов'язано з намаганням наблизити національні Положення (стандарт) бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів, тому Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Міжнародні стандарти фінансова звітності (МСФЗ) мають значний вплив на національну систему нормативного регулювання.

До сьогодні в Україні розробляється та постійно удосконалюється послідовна, логічна ієрархія нормативних актів з регламентації ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової Звітності. Під обліковим законодавством розуміють сукупність правових актів та окремих обліково-правових норм, які регулюють бухгалтерський облік. Система нормативного

регулювання бухгалтерського обліку в Україні представлена п'ятьма рівнями, кожен з яких охоплює ряд документів (Додаток В).

Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової Звітності в Україні здійснюється з метою: створення єдиних правил ведення бухгалтерською обліку та складання фінансової Звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств, гарантують і захищають інтереси користувачів; удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової Звітності.

Законодавчі основи регулювання бухгалтерського обліку визначені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон), який визначає правові принципи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності та поширюється на всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність відповідно до чинного законодавства. Законом передбачено:

- 1) державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової Звітності з метою захисту інтересів користувачів й удосконалення бухгалтерського обліку та звітності;
- 2) застосування принципів і методів ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які визначаються національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО) та не суперечать міжнародним стандартам;
- 3) розробку галузевими міністерствами та іншими органами виконавчої влади методичних рекомендацій щодо застосування національних П(С)БО відповідно до галузевих особливостей;
- 4) напрями діяльності Методологічної ради з бухгалтерського обліку.

Методологічна рада з бухгалтерського обліку діє як дорадчий орган при Міністерстві фінансів України та забезпечує виконання наступних завдань:

- організація розробки та розгляду проектів національних П(С)БО, інших нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;
- удосконалення організаційних форм і методів бухгалтерського обліку в Україні;
- методологічного забезпечення впровадження сучасної технології збору та обробки обліково-економічної інформації;
- розробки рекомендацій щодо вдосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів [13].

Бухгалтерський облік в Україні ґрунтується на визнаних на міжнародному рівні нормах ведення обліку та складання Звітності, основні вимоги яких встановлені Законом, та ведеться на підприємстві безпосередньо з дня його реєстрації до моменту ліквідації. Рівні нормативного регулювання обліку грошових коштів наведені в додатку.

Основою стандартів будь-якої країни та головною вимогою до фінансової Звітності є правдиве відображення фінансового стану підприємства та його фінансових результатів у реальному часі.

Після проведеного нами аналізу чинного законодавства України бачимо, що воно достатньою мірою регулює організацію бухгалтерського обліку грошових коштів, висвітлює всі аспекти, які стосуються бухгалтерського обліку, що є позитивним на сьогодні.

Зокрема, проблемами обліку грошових коштів займалися науковці представлені в додатку 3.

Як показує практика, облік грошових коштів достатньо регламентований законодавчими та нормативними актами України. Але розширення форм і методів здійснення розрахунків, властивостей та функцій грошових коштів як інструментів забезпечення платоспроможності стали основною причиною уточнення й деталізації відображення в бухгалтерському обліку та контролю операцій з ними.

Отже, використання цих вимог значно покращить діяльність підприємства загалом і дасть змогу уникнути помилок при своєчасному та повному бухгалтерському обліку суб'єкта господарювання.

Для ведення будь-якого виду діяльності підприємства повинні мати в необхідних розмірах грошові кошти для придбання різних виробничих матеріалів, для оплати праці, для платежів фінансовим органам, іншим установам.

Безперервний і своєчасний облік операцій з руху; контролю наявності, збереження і цільового використання грошових коштів та грошових документів є запорукою раціональної фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій.

Основними завданнями організації обліку грошових коштів є встановлення належного порядку приймання і видачі готівки, оформлення касових документів, зберігання грошей і ведення касової книги, здійснення контролю за дотриманням касової дисципліни, своєчасне і правильне оформлення документів і відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій руху грошових коштів, проведення інвентаризації грошових коштів та відображення результатів інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку.

Належна фіксація фактів здійснення грошових розрахунків є невід'ємною складовою системи бухгалтерського обліку підприємств, яка побудована на основі документування та складання звітності. На початковому етапі організації обліку грошових коштів важливим завданням бухгалтера є складання первинних документів. Цей процес повинен виконуватись вчасно і, головне, правильно.

Згідно з Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій для відображення в системі обліку операцій з грошовими коштами застосовуються рахунки 3 класу.

Інформація про грошові кошти у фінансовій звітності знайшла своє відображення у Балансі, Звіті про рух грошових коштів та Примітках до

фінансової звітності. Баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал [3].

Отже, процес організації обліку починається з забезпечення збереження грошових коштів, повноти оприбуткування, раціонального та економного використання, дотримання чинних законодавчих документів.

Висновки за розділом 1

Досліджено поняття «гроші» як особливий вид універсального товару, що використовується як загальний еквівалент, за допомогою якого виражається вартість усіх інших товарів і встановлюються економічні відносини між суб'єктами господарювання.

Розроблено з метою управління грошовими коштами та для потреб обліку, аналізу, аудиту наступні класифікаційні ознаки грошових коштів: за формою існування (готівкові та безготівкові грошові кошти); за видом валюти (грошові кошти в національній та іноземній валюті); за джерелами надходження та напрямками використання (грошові кошти без обмежень у використанні та грошові кошти з обмеженням у використанні); за місцем зберігання (в касі підприємства, на рахунках у банку, на банківських депозитних рахунках).

Розглянуто нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів та їх еквівалентів в Україні та встановлено, що воно є достатньо регламентованим.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В ТОВ «ЛІТЕРА-ДРУК»

2.1 Фінансовий облік грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті ТОВ «Літера-Друк»

Об'єктом для дослідження бухгалтерського обліку є товариство з обмеженою відповідальністю «Літера-Друк». Підприємство засноване 3 липня 2004 року за адресою місто Київ, Оболонський район, вулиця Маршала Малиновського будинок 15/3, офіс 110. Розмір статутного капіталу становить 3000000 гривень, і складається з внесків двох учасників Бойко Максима Володимировича – 1800000 гривень (60%) та Бойко Наталії Валеріївни 1200000 гривень (40%). Керівником підприємства є Бойко Максим Володимирович.

Метою господарської діяльності є розвиток сучасної високоефективної системи обслуговування суб'єктів господарювання та населення в різних сферах народного господарства на основі ефективного використання майна товариства, прогресивних технологій та методів ведення бізнесу.

Основним видом діяльності типографії є здійснення поліграфічної, фото-поліграфічної, редакційно-видавничої діяльності, а також комерційної у галузі реклами та інформації.

Системою відносин між суб'єктами, що виникають внаслідок кругообігу господарських коштів є розрахунки. З поточного рахунка оплачуються:

- операції, що забезпечують виробничо-господарську, комерційну та іншу діяльність;
- розрахунки за товарно-матеріальні цінності з постачальниками і покупцями продукції;
- надані і отримані послуги;
- сплата обов'язкових платежів до бюджету і державних фондів;

– операції, пов'язані із забезпеченням власних соціально-побутових потреб та інші операції відповідно до статутної діяльності підприємства.

Процес обліку грошових коштів та їх еквівалентів підприємствами, у тому числі і друкарськими, включає первинний, синтетичний та аналітичний облік.

Для того, щоб систематизувати та узагальнити інформацію про господарські операції, що містяться у прийнятих до обліку первинних документах використовують облікові регістри.

Відповідно до чинного законодавства первинними документами, що забезпечують здійснення касових операцій на ТОВ «Літера-Друк» є документи, згруповані в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Систематизація первинних документів для відображення готівкових документів та їх аналітичного обліку

№	Форма документу	Назва первинного документу	Призначення документу
1	КО – 1	Прибутковий касовий ордер	Надходження готівки в касу
2	КО – 2	Видатковий касовий ордер	Видача готівки з каси
3	КО – 3	Журнал реєстрації прибуткових та видаткових касових документів	Для реєстру в бухгалтерії ВКО, ПКО чи документів, що їх замінюють
4	КО – 4	Касова книга	Для обліку касиром операцій з готівкою
5		Акт про результати інвентаризації наявних коштів	Складається з метою відображення наявних коштів, що зберігаються в касі
6		Грошовий чек	Для одержання готівки з рахунку в банку
7		Відомість на виплату грошей	Застосовується при видачі заробітної плати, авансів, інших виплат

Систематизація первинних документів для здійснення аналітичного обліку безготівкових операцій ТОВ «Літера-Друк» представлена в табл 2.2.

Синтетичний облік грошових коштів на підприємстві «Літера-Друк» здійснюється на рахунках відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

Таблиця 2.2

Систематизація первинних документів для відображення безготівкових документів та їх аналітичного обліку

№	Назва первинного документу	Призначення документу
1	Платіжне доручення	Письмове доручення банку, який обслуговує підприємство, на перерахування певної суми коштів з поточного рахунку
2	Банківська платіжна карта	Пластиковий, ідентифікований засіб, за допомогою якого одержувачу надається можливість здійснювати операції
3	Виписка банку	Видається банком підприємству і відображає рух грошових коштів на поточному рахунку підприємства
4	Розрахунковий чек	Паперовий розрахунковий документ, що містить нічим не обумовлене розпорядження платника банку, що його обслуговує провести переказ суми на користь визначеного в ньому отримувача
5	Платіжна вимога-доручення	Виписується контрагентом і надсилається з розрахунковими документами в банк платника з вимогою сплатити вартість друкарських послуг

Синтетичний облік ведеться на активному рахунку 30 «Готівка», що має субрахунок 301 «Готівка в національній валюті».

За дебетом рахунку 30 «Готівка» бухгалтери відображають надходження грошових коштів у касу підприємства, а за кредитом – виплата грошових коштів із каси підприємства.

Приймання готівки в касу проводиться за прибутковими касовими ордерами, підписаними головним бухгалтером або уповноваженою особою.

Видача готівки з каси проводиться за видатковими касовими ордерами або за видатковими відомостями. Документи на видачу готівки підписують керівник і головний бухгалтер або уповноважені особи.

Готівка і переміщення грошей у касі відображуються касиром у касовій книзі. Касова книга є реєстром аналітичного обліку. Записи в ній виконуються за кожним прибутковим і видатковим ордером.

Записи у касовій книзі здійснюються лише під копірку, тобто в двох примірниках (другі примірники слугують звітом для касира). Наприкінці

робочого дня підраховують підсумки оборотів за приходом і видачею грошей та виводять залишки на наступний день. Перші відривні аркуші, що є звітом касира разом з прибутковими і видатковими ордерами і прикладеними до них супроводжувальними документами, касир передає бухгалтерії під розписку в касовій книзі. Бухгалтер перевіряє правильність оформлення касових ордерів та їх обґрунтування; виконані записи в касовій книзі і виведений залишок у ній на кінець дня і проти кожної суми проставити шифр кореспондуючих рахунків.

Рахунок 31 «Рахунки в банках» призначено для обліку наявності та руху коштів, що знаходяться на рахунках в банку. Цей рахунок має наступні субрахунок 311 «Поточні рахунки в національній валюті».

Аналітичний облік наявності та руху грошових коштів на рахунках у банку здійснюється за кожним банком окремо. Списання та зарахування грошових коштів на поточні рахунки здійснюється на основі платіжних доручень.

ТОВ «Літера-Друк» для ведення безготівкових розрахунків використовує систему «Клієнт-банк», яка передбачає обмін первинними документами з банком у електронному вигляді.

Синтетичний облік ведеться на активному рахунку 30 «Каса», що має субрахунок 301 «Каса в національній валюті».

За дебетом рахунку 30 «Каса» бухгалтери відображають надходження грошових коштів у касу підприємства, а за кредитом – виплата грошових коштів із каси підприємства.

Приймання готівки в касу проводиться за прибутковими касовими ордерами, підписаними головним бухгалтером або уповноваженою особою.

Видача готівки з каси проводиться за видатковими касовими ордерами або за видатковими відомостями. Документи на видачу готівки підписують керівник і головний бухгалтер або уповноважені особи.

Готівка і переміщення грошей у касі відображуються касиром у касовій книзі. Касова книга є реєстром аналітичного обліку. Записи в ній виконуються за кожним прибутковим і видатковим ордером.

Записи у касовій книзі здійснюються лише під копірку, тобто в двох примірниках (другі примірники слугують звітом для касира). Наприкінці робочого дня підраховують підсумки оборотів за приходом і видачею грошей та виводять залишки на наступний день. Перші відривні аркуші, що є звітом касира разом з прибутковими і видатковими ордерами і прикладеними до них супроводжувальними документами, касир передає бухгалтерії під розписку в касовій книзі. Бухгалтер перевіряє правильність оформлення касових ордерів та їх обґрунтування; виконані записи в касовій книзі і виведений залишок у ній на кінець дня і проти кожної суми проставити шифр кореспондуючих рахунків.

Рахунок 31 «Рахунки в банках» призначено для обліку наявності та руху коштів, що знаходяться на рахунках в банку. Цей рахунок має наступні субрахунок 311 «Поточні рахунки в національній валюті».

Аналітичний облік наявності та руху грошових коштів на рахунках у банку здійснюється за кожним банком окремо. Списання та зарахування грошових коштів на поточні рахунки здійснюється на основі платіжних доручень.

ТОВ «Аркуш-Друк» для ведення безготівкових розрахунків використовує систему «Клієнт-банк», яка передбачає обмін первинними документами з банком у електронному вигляді.

Вигоди які дає підприємству використання системи «Клієнт-Банк»: оперативність в управлінні фінансовими потоками, легкість і зручність використання програми, економія часу і засобів компанії на дорогу в банк, а особливо при виплаті заробітної плати працівникам. Виплата заробітної плати шляхом перерахування коштів на особисту електронну платіжну карту представлено в табл. 2.3.

Для своєчасного одержання в установі банку необхідної суми готівки Товариство у встановлений банком термін попереджує (усно чи письмово) установу банку про необхідну суму коштів.

Таблиця 2.3

Виплата заробітної плати шляхом перерахування коштів на особисту електронну платіжну карту

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума
	Дт	Кт	
Перерахована заробітна плата працівникам на картрахунок	661	311/кр	100625
Перераховано до бюджету			
— ПДФО	641	311	22500
— ВЗ	642	311	1875
— ЄСВ	651	311	27500
Перерахована комісія банку за обслуговування	685	311	754,6
Відображено витрати на сплату комісійної винагороди банку за обслуговування картрахунків	92	685	754,69

На підставі вищевикладеного матеріалу, ми прийшли висновку, що підприємство здійснює облік готівкових та безготівкових розрахунків за загальнозатвердженими формами первинних документів, враховуючи при цьому специфіку своєї діяльності, спрямовано на виробництво, розподіл, обмін та споживання друкарської продукції.

2.2. Організаційні засади управлінського обліку грошових коштів в ТОВ «Літера-Друк»

Оптимальне управління грошовими потоками забезпечує збалансованість фінансово-господарської діяльності підприємства, що безпосередньо впливає на досягнення економічної мети діяльності підприємства.

Управління грошовими потоками підприємства покликане виконувати такі завдання, як: визначення оптимального обсягу грошових коштів на певну дату, аналіз структури джерел грошових коштів та їх співвідношення, аналіз

платоспроможності підприємства, інвестування грошових коштів та запозичення грошових коштів у коротко- та довгострокових періодах тощо.

Управлінська звітність надається :

- кредиторам – надають підприємству кредити і одержують винагороду у вигляді відсотків за користування кредитними коштами;
- власникам – надають підприємству капітал і отримують винагороду у вигляді дивідендів;
- замовникам – сплачують підприємству грошові кошти за товари, роботи, послуги.

Насамкінець відзначимо, що управління грошовими потоками має базуватися на системі показників ефективності такого управління для оперативного прийняття рішень керівництвом підприємства.

На ТОВ «Літера-Друк» ЄС управлінський облік являє собою комплексну систему ЄС що включає також і бухгалтерський облік, який ведеться на основі первинних документів.

На даному підприємстві використовується статистичний підхід до управління грошовими коштами, який ґрунтується на проведенні аналізу збалансованості грошових коштів підприємства у певний момент часу.

Управління грошовими потоками на підприємстві характеризується такими основними етапами:

- планування обсягу грошових потоків по їхніх окремих видах;
- знаходження рівноваги між обсягом надходжень та витрат грошових коштів;
- визначення оптимального залишку грошових коштів.

Плануванням обсягу та розробкою бюджету грошових коштів на ТОВ «Літера-Друк» займається помічник керівника, який визначає майбутні та поточні джерела грошових коштів, їх розмір та строки надходження або вибуття, обґрунтування доцільності витрат за видами господарських операцій, прогнозування прострочення виконання грошових зобов'язань, розрахунку розміру майбутніх фінансових потреб підприємства.

Управлінський облік на підприємстві автоматизований та ведеться за допомогою електронних таблиць Excel та бухгалтерською програмою «1С Бухгалтерія 8 для України», що поєднує у собі функції ведення управлінського обліку.

Для управління операційною діяльністю керівництву підприємства необхідно мати значну кількість різноманітної інформації. Одним із її джерел є фінансовий аналіз.

Основною метою фінансового аналізу є отримання невеликого числа ключових (найбільш інформативних) параметрів, що дають об'єктивну і точну картину фінансового стану підприємства, його доходів і видатків, змін у структурі активів і пасивів, в розрахунках з дебіторами і кредиторами.

Основними функціями фінансового аналізу є:

- об'єктивна оцінка фінансового становища об'єкта аналізу;
- виявлення чинників і причин досягнутого стану;
- підготовка і обґрунтування управлінських рішень, що приймаються в сфері фінансів;
- виявлення і мобілізація резервів поліпшення фінансового становища діяльності.

Результати фінансового аналізу сприяють зростанню інформованості адміністрації підприємства інших користувачів економічної інформації про стан об'єктів, які цікавлять.

Горизонтальний та вертикальний аналіз балансу та звіту про фінансові результати ТОВ «Літера-Друк» представлений нижче.

Внутрішня звітність складається щоквартально або за запитом керівника. Комплексні звіти містять інформацію про доходи та витрати за центрами відповідальності про рентабельність, використання ресурсів та інші показники для загальної оцінки й контролю, ці звіти формуються на основі Звіту про фінансовий стан та Звіту про фінансові результати.

Окрім поточних та зведених звітів на ТОВ «Літера-Друк» формуються звіти за ключовими показниками. Та базується на системі показників

ефективності управління для оперативного прийняття рішень керівництвом підприємства.

Підприємство керується такою системою показників:

- показники ефективності основної діяльності: рентабельність продажів, коефіцієнт оборотності активів;
- показники, що відображають співвідношення фінансування господарської діяльності: коефіцієнт платоспроможності, коефіцієнт маневрування, коефіцієнт фінансового левериджу. Дані показники наведені в додатку.

Для реалізації функції планування на підприємстві доцільним є запровадження розробки не лише річного плану грошових потоків підприємства, а й більш детального короткострокового місячного плану, що сприятиме покращенню контролю за платіжною дисципліною. Короткостроковий план будується на даних, що охоплюють інформацію про залишки на рахунках та касі підприємства, відомості стану виконання договорів підприємства, активів взаєморозрахунків з контрагентами, оплати рахунків-фактури, придбання або поставки товарів (виконання робіт, надання послуг), документів з нарахування та виплати заробітної плати, нарахування та сплати податкових зобов'язань.

Знаходження рівноваги між обсягом надходжень та витрат грошових коштів викликано потребою досягнення балансу, що виникає внаслідок дефіциту або профіциту грошових коштів підприємства та унеможливлення неплатоспроможності підприємства.

На даному етапі здійснюється пошук резервів, які зменшать залежність підприємства від зовнішніх фінансових джерел. Дефіцит грошових коштів відображається у скороченні ліквідності та зростанні неплатоспроможності підприємства. Виправданим видається створення резервного фонду грошових коштів на підприємстві для уникнення утворення дефіциту грошових коштів. В умовах банківської кризи, коли введення тимчасової адміністрації банку призводить до замороження поточних рахунків підприємства, що

відображається на порушенні грошових зобов'язань перед контрагентами, економічно обґрунтованим є розподіл грошових коштів підприємства між декількома поточними рахунками, відкритими у системоутворюючих банках України.

Застосування систематичного аналізу даних показників дозволяє фінансовим менеджерам оперативно приймати оптимальні управлінські і не допускати погіршення стану діяльності підприємства.

Висновки за розділом 2

Вважаємо, що побудова належної системи бухгалтерського обліку грошових коштів передбачає правильність відображення усіх етапів їх руху, починаючи з дотриманням нормативно-правових документів, заповнення первинних регістрів, узагальнення та систематизації інформації в зведених документах та складання звітності. Досліджено, що в обліковій практиці ТОВ «Літера-Друк» для обліку грошових коштів використовуються рахунки 30 «Готівка», 31 «Рахунки у банках».

Вважаємо, що основними завданнями бухгалтерського обліку грошових коштів на ТОВ «Літера-Друк» є: правильна організація, своєчасне й законне проведення безготівкових і готівкових розрахункових операцій; своєчасне та правильне документування операцій із руху грошових коштів і розрахунків; забезпечення схоронності коштів у місцях їх зберігання і контроль над їх цільовим використанням; своєчасне проведення інвентаризації грошових коштів та відображення її результатів в обліку; своєчасне і повне відображення в документах і реєстрах бухгалтерського обліку руху коштів у касі підприємства і на рахунках у банку; суворе дотримання встановлених правил ведення касових операцій і здійснення розрахунків між суб'єктами господарської діяльності.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ «ЛІТЕРА-ДРУК»

3.1 Напрями удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті

Вдосконалення організації бухгалтерського обліку, застосування ефективнішої методики з обліку грошових коштів залишається одним з найактуальніших питань, оскільки від наявності у підприємства грошових коштів залежить його платоспроможність, конкурентоспроможність, а звідти ефективна діяльність підприємства та його подальший розвиток. Крім того, бухгалтерський облік грошових коштів, розрахункових і платіжних операцій має важливе значення для правильної організації грошового обігу, розрахунків і кредитування в народному господарстві, у зміцненні платіжної дисципліни, в ефективному використанні фінансових ресурсів.

На сьогодні більшість підприємств не планують рух грошових коштів, що призводить до постійної незбалансованості надходжень і витрачання грошових коштів, а саме до:

- надлишкового придбання сировини, матеріалів та інших запасів, що призводить до збільшення обсягу платежів, не забезпечених джерелами їх покриття, і одночасно до «заморожування» грошей;
- нерационального розподілу нематеріальних витрат в часі, однією з причин якого є їх нагромадження в окремих періодах без належної ув'язки з надходженнями грошових коштів;
- пасивної політики по відношенню до своїх боржників, тобто не вживаються відповідні заходи щодо скорочення простроченої заборгованості, майже не використовуються більш прогресивні форми розрахунків;

- невмілого маневрування грошовими потоками для скорочення касових розривів між надходженнями і витрачаннями коштів у коротких проміжках часу;
- недостатньо ефективного використання тимчасово вільних коштів.

На нашу думку, управління грошовими коштами на підприємствах полягає в оптимізації їх загального середнього поточного залишку з позиції забезпечення постійної платоспроможності підприємства, а тому передбачає виконання наступних завдань, що наведені на рис. 3.1.

Рис 3. 1. Основні завдання управління грошовими коштами підприємств

Тому планування грошових коштів на підприємствах нами пропонується здійснювати в декілька етапів (рис. 3. 2).

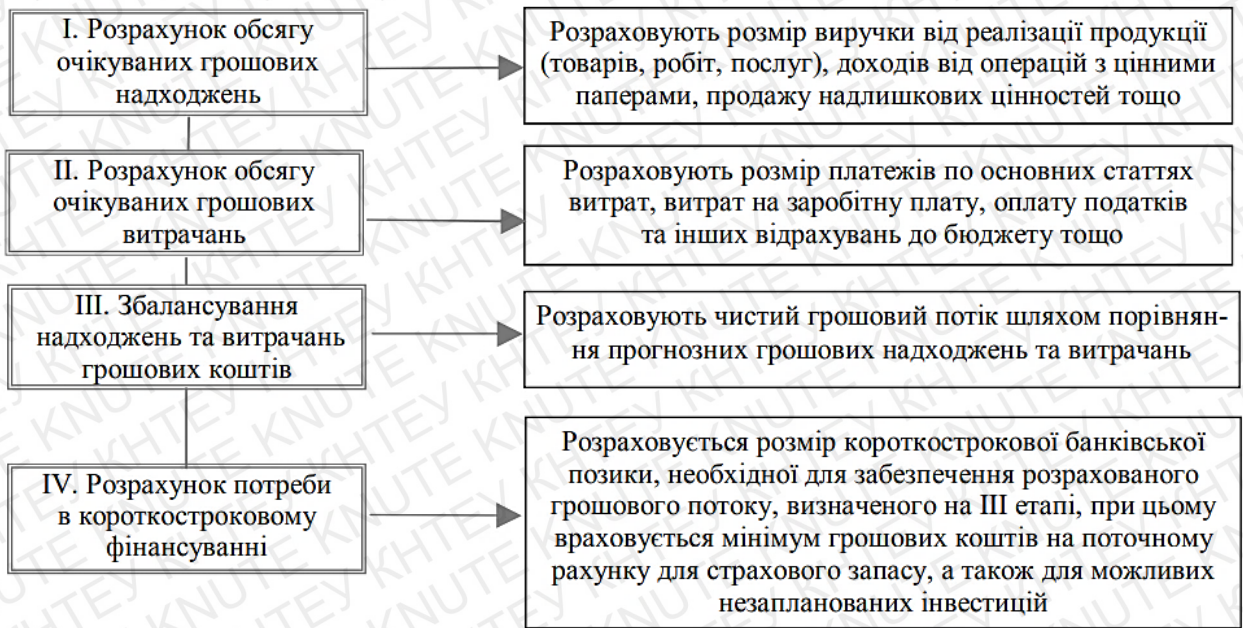

Рис. 3.2 Етапи планування грошових коштів підприємств

На нашу думку, застосування на підприємствах системи контролю грошових коштів дасть змогу значно підвищити ефективність усього процесу управління його діяльністю. За результатами дослідження пропонується також на підприємствах здійснювати розробку фінансових планів надходження та витрачання грошових коштів на наступний рік, у якому буде розрахунок планового доходу від основної діяльності та витрати грошових коштів у розрізі статей витрат.

Також на початку кожного місяця доцільно було б підприємствам формувати звіт за попередній місяць про надходження і використання грошових коштів та порівнювати його з нормативними (плановими) показниками. Ця процедура забезпечить оперативний контроль за рухом грошових коштів на підприємствах.

Дефіцит і надлишок грошових ресурсів негативно впливають на результати господарської діяльності підприємств, тому, у першу чергу, необхідно домогтися збалансованості обсягів позитивного і негативного потоків коштів. При дефіцитному грошовому потоці знижуються ліквідність і рівень платоспроможності підприємства, що призводить до зростання простроченої заборгованості підприємства за кредитами банку,

постачальникам, персоналу з оплати праці і зниження рівня фінансової стійкості.

При надлишковому грошовому потоці втрачається реальна вартість тимчасово вільних коштів унаслідок інфляції, уповільнюється оборотність капіталу через простій коштів, втрачається частина потенційного доходу у зв'язку з втраченою вигодою від прибуткового розміщення коштів в операційному чи інвестиційному процесі, а тому це теж відображається на фінансовій стійкості підприємства.

Отже, для досягнення збалансованості дефіцитного грошового потоку в короткостроковому періоді на підприємствах нами пропонуються заходи для прискорення залучення коштів і уповільнення їх виплат (рис. 3.3.).

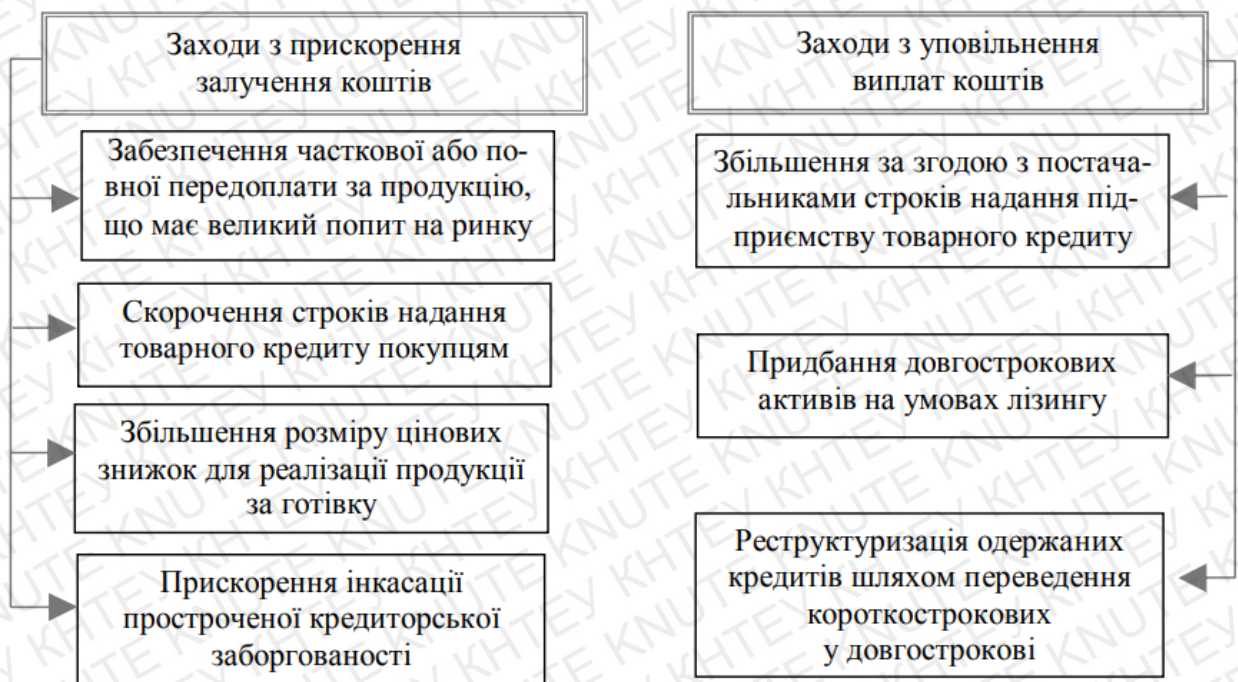

Рис. 3.3 Заходи короткострокового характеру для збалансованості дефіцитного грошового потоку

Оскільки дані заходи, підвищуючи рівень абсолютної платоспроможності підприємства в короткостроковому періоді, можуть створити проблеми дефіцитності грошових потоків у майбутньому, тому паралельно має бути

вжито заходи для збалансованості дефіцитного грошового потоку в довгостроковому періоді (рис. 3.4).

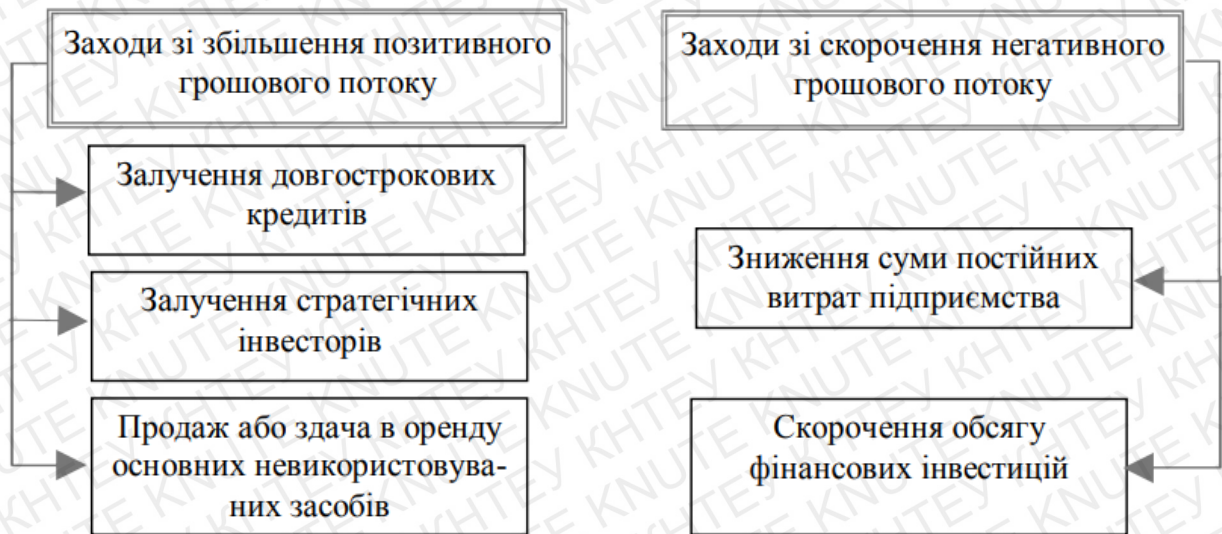

Рис. 3.4 Заходи довгострокового характеру для збалансованості дефіцитного грошового потоку

Таким чином, можна зробити висновок, що правильна організація і побудова обліку грошових коштів на підприємствах мають велике значення, оскільки вони забезпечують швидке повернення кругообігу оборотних коштів (коштів обігу), перехід їх з товарної форми в грошову, створюють необхідні умови для безперебійної оплати придбаних товарно-матеріальних цінностей, тобто правильна побудова обліку грошових коштів дає змогу забезпечити інформацію про їх наявність, цілеспрямоване використання та контроль за зберіганням.

3.2 Заходи удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів у національній валюті на ТОВ «Літера-Друк»

Результативна діяльність підприємства зумовлена багатьма чинниками, проте самим найважливішим є постійність операційного циклу підприємства. Дуже важливою частиною операційного циклу представляють собою фінансовий

цикл підприємства, який починається з моменту отримання грошових коштів за реалізацію своїх товарів і триває до етапу їх використання на різноманітні цілі. Зниження тривалості фінансового циклу може привести до зниження ліквідності підприємства, а в випадку різноманітних затримок – навіть і до банкрутства підприємства. Так як підприємство через грошові кошти часто купує сировину й матеріали необхідні для роботи підприємства всі ці операції вимагають витрат, тому операції з грошовими коштами відіграють важливу роль. Облік має вестись дуже точно з врахуванням останніх змін в законодавстві й у відповідності до специфіки діяльності підприємства.

В ході аналізу даного підприємства були визначені недоліки, які зумовили запропонувати наступні пропозиції з ціллю удосконалення організації обліку грошових коштів. Головним напрямком удосконалення організації обліку грошових коштів є впровадження корпоративних карт для господарських операцій.

Пропонується впровадження на підприємстві корпоративних карток. Як тільки грошові кошти потрапляють на картковий рахунок працівника, така сума враховується як аванс під звіт. Можуть використовуватись корпоративні картки підприємства.

На основі корпоративної карти, яка видається юридичній особі, можуть бути виданими індивідуальні картки таким особам, як головний бухгалтер, керівник або іншим співробітникам. Таким співробітникам можуть бути відкриті персональні рахунки, котрі прив'язані до корпоративного карткового рахунку. Організація несе усю відповідальність по корпоративному рахунку перед банком, а не індивідуальні власники корпоративних карт.

Основні переваги корпоративних карт:

- значно полегшується робота бухгалтерії і каси підприємства, так як присутність картки виключає необхідність використання каси підприємства;
- значно зменшується ризики і витрати, які пов'язані з отриманням, інкасацією і зберіганням готівкових грошових коштів;
- у разі виплати авансу на картку співробітнику, у підприємства з'являється можливість контролю витрат на відрядження шляхом отримання виписок про операції за картками, що використовуються для розрахунків;

- підприємство не залежить від режиму роботи банку;
 - можливість пересилання коштів на картку співробітника в разі виникнення непередбачених обставин у відрядження у співробітника підприємства;
 - збільшується вірогідність встановлення ліміту на витрати для кожного співробітника;
 - значно легша процедура здійснення поточних платежів підприємства.
- У кожному банку – свої тарифи на відкриття та обслуговування корпоративних карток.

В обов'язковому порядку, при використанні корпоративних карток підприємство повинно здійснювати контроль за використанням коштів, наданих під звіт працівнику.

Згідно з правилами організації обліку коштів на корпоративних рахунках потрібно врахувати, що перерахованими в підзвіт враховуються суми, які були списані з картрахунку. Але процес різних платежів за допомогою карток вважається, що практичне списання грошових коштів з рахунку може не співпадати з моментом втілення операції за допомогою корпоративної картки. Спочатку відбувається блокування значної суми коштів на рахунку, а далі її переписування з рахунку. Період блокування і списання грошових коштів в платіжній системі може складати до 14 днів, а в інших складних випадках і до 30 днів. Таким чином, не можна враховувати заблоковану суму коштів на картрахунку, виданою під звіт, так як вона не являється списаною.

Тому, коли організують бухгалтерський облік по зазначеному картрахунку, підприємству рекомендується ведення окремого обліку за заблокованим і дійсно списаним з рахунку суми. Враховувати такий аспект можуть тільки ті компанії, у яких є можливість набувати виписки банку по рахунках з відповідними приписками, де показані заблоковані й списані суми.

Якщо банк не може надати таку інформацію підприємству, тоді суми, які працівник використав з рахунку, будуть вважатися виданими підзвіт будуть здійснені на дату операції. Такі дати визначають на підставі чеку банкомату, квитанції платіжного терміналу та ін.

Отже, як корпоративні карти так і особисті електронні платіжні засоби – це дуже зручно для підприємства. Такі засоби мінімізують витрати коштів підприємства, а також час керівника і бухгалтера підприємства [6].

Треба відмітити, що підприємство «Літера-Друк» в своїй роботі вже використовує систему «Клієнт-Банк», тому запропоноване удосконалення надасть можливість реорганізувати касу, змінити всю систему організації обліку грошових коштів та зробити її найбільш зручною, дешевою та безпечною.

Таким чином впровадження корпоративних карток на підприємстві дасть можливість перевести всі розрахунки підприємства у безготівкову форму.

Запропонований заходів полегшить роботу бухгалтера та зекономить його час, дозволять оптимізувати документообіг та удосконалити облікові роботи на підприємстві, значно зменшити витрати, пов'язані з транспортуванням, зберіганням готівки та утриманням каси, зникне необхідність використання касового апарату, його обслуговування, складання та надання звітності, удосконалити аналітичний облік на підприємстві з метою отримання детальної інформації з операціями з грошовими коштами та виявити помилки у бухгалтерському та податковому обліку операцій з грошовими коштами, і як наслідок посилити відповідальність серед працівників та попередити фінансові санкції з боку податкових органів. Але необхідно відмітити, що, можливо, необхідність у касах залишиться, хоча і в невеликих обсягах.

Висновки за розділом 3

Облік грошових коштів та їх еквівалентів потребує вдосконалення про це свідчить неправильне планування руху грошових потоків. Для того, щоб збалансувати дефіцит грошового потоку було запропоновано заходи короткострокового та довгострокового характеру.

Що ж стосується , удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів на підприємстві «Літера-Друк» , то пропонується впровадження корпоративних карт для господарських операцій.

Запропонований захід полегшить роботу бухгалтера та зекономить його час, дозволять оптимізувати документообіг та удосконалити облікові роботи на підприємстві, значно зменшити витрати, пов'язані з транспортуванням, зберіганням готівки та утриманням каси, зникне необхідність використання касового апарату, його обслуговування, складання та надання звітності, удосконалити аналітичний облік на підприємстві з метою отримання детальної інформації з операціями з грошовими коштами та виявити помилки у бухгалтерському та податковому обліку операцій з грошовими коштами, і як наслідок посилити відповідальність серед працівників та попередити фінансові санкції з боку податкових органів. Але необхідно відмітити, що, можливо, необхідність у касах залишиться, хоча і в невеликих обсягах.

ВИСНОВКИ

Проведені у роботі дослідження обліку грошових коштів підприємства дають змогу сформулювати наступні висновки :

1. Правильне розуміння сутності й економічного змісту грошових коштів та їх еквівалентів необхідне для правильного використання у господарській діяльності. Досліджено поняття «грошові кошти», що виступає вираженням вартості всіх товарів, як вид універсального товару, який є загальним еквівалентом. Грошові кошти виступають у формі готівки в касі, коштів нарахунках у банку, депозитів до запитання, коштів в дорозі та електронних грошей, що відображають найліквідніші активи підприємства. Вивчаючи поняття «еквіваленти грошових коштів» ми встановили, що це високоліквідні боргові фінансові інструменти з коротким строком обігу, що складаються з цінних паперів, депозитних сертифікатів, казначейських зобов'язань тощо.

2. Класифікація грошових коштів має важливе значення при аналізі фінансового стану підприємства, проведення інвентаризації та відображення грошових коштів на рахунках бухгалтерського обліку. Тому ми запропонували наступні класифікаційні ознаки грошових коштів з метою управління грошовими коштами користувачами інформації: за формою існування (готівкові та безготівкові грошові кошти); за видом валюти (грошові кошти у національній валюті та грошові кошти в іноземних валютах); за місцем зберігання (грошові кошти в касі, грошові кошти на рахунках в банках та електронні гроші); за джерелами надходження та напрямками використання (грошові кошти необмежені у використанні та грошові кошти обмежені у використанні).

3. Вважаємо, що основними завданнями бухгалтерського обліку грошових коштів на ТОВ «Літера-Друк» є: правильна організація, своєчасне й законне проведення безготівкових і готівкових розрахункових операцій; своєчасне та правильне документування операцій із руху грошових коштів і

розрахунків; забезпечення схоронності коштів у місцях їх зберігання і контроль над їх цільовим використанням; своєчасне проведення інвентаризації грошових коштів та відображення її результатів в обліку; своєчасне і повне відображення в документах і реєстрах бухгалтерського обліку руху коштів у касі підприємства і на рахунках у банку; суворе дотримання встановлених правил ведення касових операцій і здійснення розрахунків між суб'єктами господарської діяльності; вишукування можливостей найбільш раціонального вкладення вільних грошових коштів як джерела фінансових інвестицій, що приносять дохід.

4. За результатами проведеного аналізу руху грошових коштів прямим методом на ТОВ «Літера-Друк» залишок грошових коштів на кінець 2019 р. у порівнянні з попередніми роками. Така стрімка динаміка свідчить, що з 2017 році підприємство підвищило рівень своєї абсолютної платоспроможності. На кінець 2019 року у порівнянні з 2018 роком залишок грошових коштів підвищився, а саме на 13902 тис. грн., або на 18292,11%.

5. Ми дослідили організацію і методику обліку грошових коштів та їх еквівалентів та встановлено, що метою ведення обліку грошових коштів є отримання достатніх доказів впевненості в ефективності їх використання, достовірності відображення та розкриття інформації згідно з принципами подання фінансової звітності, підтвердження достатності вільних грошових коштів для подальшої діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар М.І. Фінансовий облік: [підручник] Ч. 1/М.І. Бондар, Л.Г. Ловінська.– К.: КНЕУ, 2012. – 553 с.
2. Боронос В. Г. Управління фінансовою санацією підприємств: підручник / В. Г. Боронос, І. Й. Плікус. – Суми: Сумський державний університет, 2014. – 457 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник/ Ф.Ф.Бутинець. – : Ж: Рута, 2008. – 224с.
4. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутиця. – 8-ме вид., доп. іперероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с
5. Височан О. С. Облік і контроль грошових коштів та їх еквівалентів: теорія, методика, організація: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.09 / О. С. Височан - К. : 2009. - 24 с.
6. Височан О.С. Облік руху грошових коштів як інформаційна база системи аналізу ліквідності підприємства / Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: економіка. – 2004. – №17. – С.192-197. 50с.
7. Володина Н. В. Анализ денежных потоков на базе отчета о движении денежных средств (опыт ряда европейских стран) / Н. В. Володина // Вестник Финансовой академии. – 2007. – №2 (14). – С.50-54.
8. Воробець Т. І. Економічна сутність фінансового інвестування на фондовому ринку України / Т. Воробець // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції - 2011 - №2. – С. 72-77.
9. Галушка Є.О. Сутність криптовалют та перспективи їх розвитку/Галушка Є.О., Пакон О.Д.// - 2017 р. - «Молодий вчений» № 4 (44) квітень С. 634 – 638.

10. Гладких Т.В. Фінансовий облік: [навч. посібник] / Т. В. Гладких. –К. :- ЦУЛ, 2007. – 480 с.
11. Гоголь Т. Розвиток національної системи бухгалтерського обліку у відповідності з міжнародними вимогами: наслідки для підприємств малого бізнесу / Т. Гоголь // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – №7. – С. 3–13.
12. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практичний посібник / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. - К.: Лібра, 2013. - 2, с. 55.
13. Голубнича Г.П. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення суспільних потреб в умовах глобалізації бізнесу URL http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/NVUU/Ekon/2010-_29_1/statti/48.htm.
14. Голубнича Г., Мельник Т. Фінансова звітність та первинна документація українських підприємств при застосуванні МСФЗ/ Г.Голубнича, Т.Мельник //Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. - 2013. - № 150. - С. 29-34.
15. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg436-5.
16. Гусева І.І. Тенденції розвитку криптовалют на ринку України/ І.І. Гусева//Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – К.: КНЕУ 2017 – 48-50 с.
17. Дерій М. В. Дефініції «грошові кошти» і «грошові потоки»: відмінності та взаємозв'язок/М. В. Дерій//Економічний аналіз. – 2010. – Випуск 6. – С. 60-64.
18. Дерій М.В. Облік і контроль грошово-розрахункових операцій в житловому будівництві: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / М.В. Дерій – Тернопіль – 2013 – 259с. URL-http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv.
19. Живко З.Б. Основи бухгалтерського обліку: навч. посіб. / З.Б. Живко.:- ДУВС, 2010. – 384 с.

20. Заводовський М. Український фондовий ринок залишається на вулиці. / М. Заводовський // Економічна правда. — 2009. — №14. — С. 22.

21. Задорожний З.В. Облік і звітність за міжнародними стандартами / З.В. Задорожний, В.М. Панасюк, Є.К. Ковальчук, Л.Я. Бобрівець / Навчальний посібник (навчально-методичний комплекс) (2-е видання) Тернопіль: Економічна думка, 2015 р. – 340 с.

22. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 20 вересня 2001 р. № 5-6 (зі змінами і доповненнями) URL:http://zakon.rada.gov.ua/go/2121-14_2001, № 5-6, ст.30.

23. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 6 липня 1995 року № 28 (зі змінами і доповненнями) URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80>

24. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 року № 1560-XII (зі змінами і доповненнями) URL:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-2&print=1>.

25. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 2001р.№ 29 (зі змінами і доповненнями) URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.

26. Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 1999 р. № 40 (зі змінами і доповненнями) URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14/ed20100607>.

27. Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» від 30.11.1999 № 291 (зі змінами і доповненнями) URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/sh-ow/z0893-99>.

28. Інструкція «Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» від 12.11.2003 № 492 (зі

змінвами та доповненнями) URL: [//http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03#n29](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03#n29).

29. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8074-10 від 07.12.84р. (зі змінвами та доповненнями) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

30. Концептуальна основа фінансової звітності URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_009

31. Найда А.В. Сутність категорії «фінансові результати»: економічний та обліковий підхід / А.В. Найда, О.А. Барасій // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2014. – №1 (8). – С.183-188.

32. Найда А.В. Сутність категорії «фінансові результати»: економічний та обліковий підхід / А.В. Найда, О.А. Барасій // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2014. – №1 (8). – С.183-188.

33. Найда А.В. Сутність категорії «фінансові результати»: економічний та обліковий підхід / А.В. Найда, О.А. Барасій // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2014. – №1 (8). – С.183-188.

34. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.13 № 73: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

35. Оліфірова Ю. Планування потреб у грошових коштах на промисловому підприємстві / Ю. Оліфірова // Трансформація економічної системи України: Наук. зб. / За ред. Ватаманюка І.В., - Львів: Інтереко, 2015. - С. 311-314.

36. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=2755-17>.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27.04.2000 № 92 (зі змінами і доповненнями): URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

38. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» від 26.04.2000 № 91 (зі змінами та доповненнями): URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>.

39. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» від 30.11.2001р. № 559 (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

40. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні від 29.12.2017 р. № 148. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>.

41. Постанова «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 19 липня 2017 р. № 265/95-вр (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/231-2017-%D0%BF/page>

42. Рожелюк В. М. Нормативно-правове регулювання ведення бухгалтерського обліку як визначальний чинник його організації / В. М. Рожелюк. – 2014 с. 226.

43. Романишин М.І. Економічна стабільність підприємства: сутність та її складові / Н.О. Шпак, М.І. Романишин // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України: Зб. наук.-техн. пр. — Львів: РВВ НЛТУ України. — 2009. — Вип. 19.10. — С. 248-253.

44. Скоробогатова В. В. Бухгалтерський облік та контроль монетарних активів: проблеми теорії та методології : монографія / В.В. Скоробогатова. - Житомир : ЖДТУ, 2012. - 520 с

45. Степова С.В., Санагян С.О. Електронні гроші в Україні: сутність та проблеми використання. // С.В. Степова, С.О. Санагян URL: [:http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=34153](http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=34153).

46. Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні, схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.10.2007 р. № 911-р URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80>

47. Узгодження правил використання електронних грошей // НБУ офіційне Інтернет-представництво URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=66296&cat_id=6622.

48. Финансовый портал «Минфин. НБУ признал Blockchain» URL: <http://minfin.com.ua/2016/11/10/24719657/>.

49. Хайлова Т.В., Кувшинчікова А.С. Деякі питання безготівкових розрахунків і шляхи їх вирішення / Т.В. Хайлова, А.С. Кувшинчікова // Економіка та право. – 2014. – № 1. – С. 103-107

50. Шпак Н.О. Основні принципи формування стратегії забезпечення економічної стабільності підприємства : URL: http://nuft.edu.ua/page/51adaed39c2a2/files/Materiali_V_Vseukrayinskoyi_naukovo-praktichnoyi_konferentsiyi%20%281%29.pdf

51. Ясишена В. В. Сутність грошових потоків підприємств та їх класифікація /В. В. Ясишена // Економічний аналіз. – 2018. – № 2 (18). – С. 321-324.

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис 1.1 – Підходи до визначення «гроші»

Додаток Б

За призначенням	<ul style="list-style-type: none">• оборотні• необоротні
За місцем зберігання	<ul style="list-style-type: none">• грошові кошти у банку• касі підприємства• у підзвітних осіб• у контрагентів• вкладені у еквіваленти• цінні папери, тощо
За видами валют	<ul style="list-style-type: none">• національна• іноземна

Рис 1.2 – Класифікація грошових коштів

Додаток В

Рис 1.3 Класифікація грошових коштів для потреб бухгалтерського обліку

Додаток Г

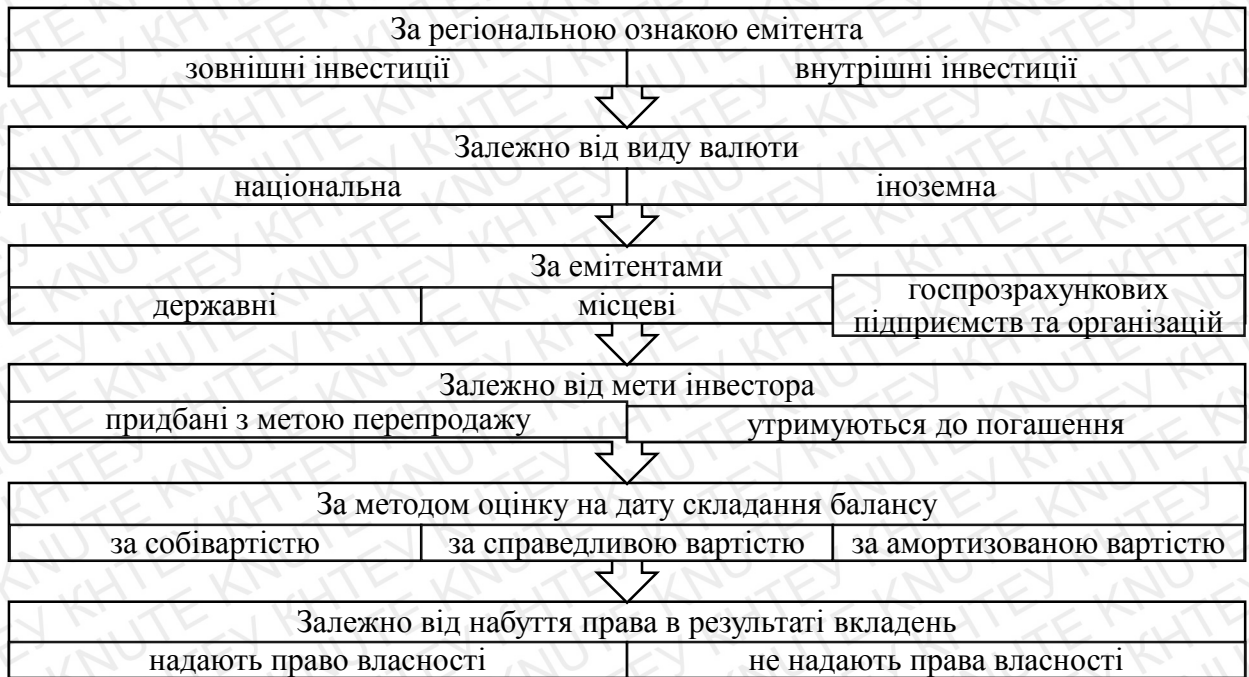

Рис. 1.4 – Класифікація еквівалентів грошових коштів

Додаток Д

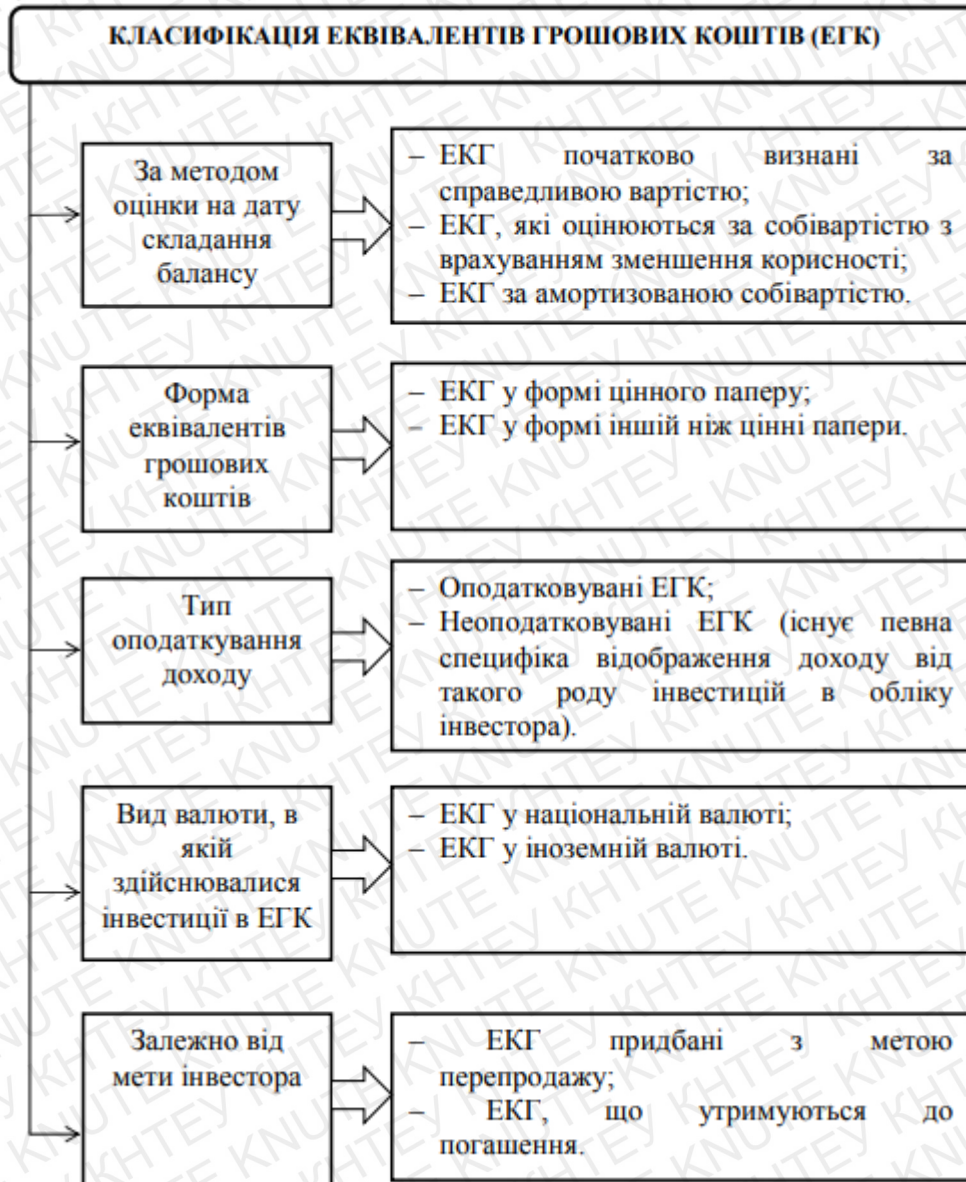

Рис 1.5 -Класифікація еквівалентів грошових коштів

Додаток Е

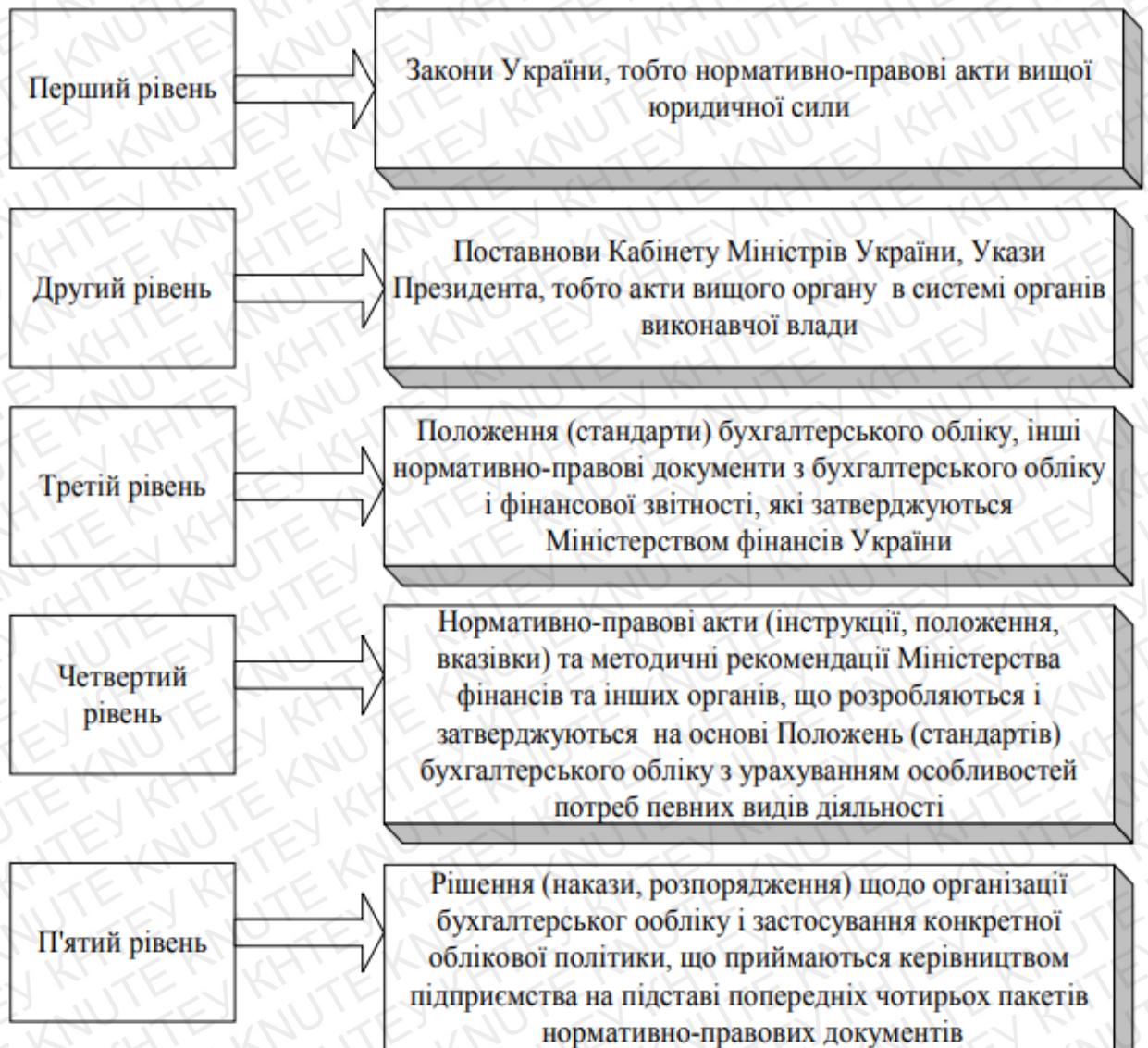

Рис 1.8 Рівні нормативного регулювання бухгалтерського обліку

Додаток Ж

Таблиця 1.1

Перелік наукових доробок з дослідження обліку грошових коштів на підприємстві

№	ПІБ	Тема роботи	Рік
1	Головко В.І., Безкоровайна О.О	Аналіз нормативно-правового регулювання обліку грошових коштів та їхніх потоків	2018
2	Єрмолаєва М.В., Черненко К.В., Гафіяк А.М.	Облік грошових коштів та застосування інформаційних облікових технологій	2018
3	Стефаненко М.М., Септарова Д. І.	Облік грошових коштів підприємства: сучасні моделі	2017
4	Гнатенко Є.П., Гикава А.О.	Проблеми обліку грошових коштів на підприємстві	2017
5	Івченко Л.В.	Сутність грошових коштів: підходи до визначення	2017
6	Григоревська О.О., Каленченко Т.С.	Проблеми своєчасного та повного відображення грошових коштів у системі бухгалтерського обліку	2015